C/2025/3975

20.8.2025

RECOMANDAREA CONSILIULUI

din 8 iulie 2025

privind politicile economice, sociale, de ocupare a forței de muncă, structurale și bugetare ale Belgiei

(C/2025/3975)

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 121 alineatul (2) și articolul 148 alineatul (4),

având în vedere Regulamentul (UE) 2024/1263 al Parlamentului European și al Consiliului din 29 aprilie 2024 privind coordonarea eficientă a politicilor economice și supravegherea bugetară multilaterală și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1466/97 al Consiliului ([1]), în special articolul 3 alineatul (3),

având în vedere recomandarea Comisiei Europene,

având în vedere rezoluțiile Parlamentului European,

având în vedere concluziile Consiliului European,

având în vedere avizul Comitetului pentru ocuparea forței de muncă,

având în vedere avizul Comitetului economic și financiar,

având în vedere avizul Comitetului pentru protecție socială,

având în vedere avizul Comitetului pentru politică economică,

întrucât:

Considerații generale

(1) Regulamentul (UE) 2024/1263, care a intrat în vigoare la 30 aprilie 2024, precizează obiectivele cadrului de guvernanță economică, care constau în promovarea unor finanțe publice solide și sustenabile, a unei creșteri durabile și favorabile incluziunii și a rezilienței prin intermediul reformelor și al investițiilor, precum și în prevenirea deficitelor excesive. Regulamentul menționat prevede obligația Consiliului și a Comisiei de a asigura supravegherea multilaterală în contextul semestrului european, în conformitate cu obiectivele și cerințele prevăzute în TFUE. Semestrul european presupune, în special, formularea și supravegherea punerii în aplicare a recomandărilor specifice fiecărei țări. Regulamentul menționat promovează, de asemenea, asumarea responsabilității la nivel național în ceea ce privește politica fiscal-bugetară și subliniază orientarea acesteia pe termen mediu, însoțită de asigurarea mai eficace și mai coerentă a respectării normelor. Fiecare stat membru trebuie să prezinte Consiliului și Comisiei un plan bugetar-structural național pe termen mediu care să conțină angajamentele sale bugetare și în materie de reforme și de investiții pe o perioadă de patru sau cinci ani, în funcție de durata legislaturii naționale. Traiectoria cheltuielilor nete ([2]) care este indicată în aceste planuri trebuie să respecte cerințele prevăzute în regulament, inclusiv cerințele referitoare la plasarea sau menținerea datoriei publice pe o traiectorie descendentă plauzibilă până la sfârșitul perioadei de ajustare sau la menținerea acesteia la niveluri prudente, sub 60 % din produsul intern brut (PIB), și la aducerea și/sau menținerea deficitului public sub valoarea de referință din tratat, de 3 % din PIB pe termen mediu. În cazul în care un stat membru se angajează să realizeze un set relevant de reforme și investiții în conformitate cu criteriile stabilite în regulament, perioada de ajustare poate fi prelungită cu cel mult trei ani.

([1]) JO L, 2024/1263, 30.4.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1263/oj.

([2]) Cheltuielile nete astfel cum sunt definite la articolul 2 punctul 2 din Regulamentul (UE) 2024/1263: „cheltuieli nete” înseamnă cheltuielile publice, excluzând: (i) cheltuielile cu dobânzile; (ii) măsurile discreționare privind veniturile; (iii) cheltuielile aferente programelor Uniunii care sunt acoperite integral de venituri din fondurile Uniunii; (iv) cheltuielile naționale cu cofinanțarea programelor finanțate de Uniune; (v) elementele ciclice ale cheltuielilor cu indemnizațiile de șomaj și (vi) măsurile cu caracter excepțional, precum și alte măsuri temporare.

(2) Regulamentul (UE) 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului ([3]), care a instituit Mecanismul de redresare și reziliență („MRR"), a intrat în vigoare la 19 februarie 2021. MRR oferă statelor membre sprijin financiar pentru implementarea reformelor și a investițiilor, dând astfel un impuls bugetar finanțat de Uniune punerii în aplicare a acestora. În concordanță cu prioritățile semestrului european pentru coordonarea politicilor economice, MRR stimulează redresarea economică și socială și totodată impulsionează reforme și investiții sustenabile, în special promovând tranziția verde și tranziția digitală și conferind mai multă reziliență economiilor statelor membre. De asemenea, MRR contribuie la consolidarea finanțelor publice și la stimularea creșterii economice și a creării de locuri de muncă pe termen mediu și lung, la îmbunătățirea coeziunii teritoriale în cadrul Uniunii și la sprijinirea continuării punerii în aplicare a Pilonului european al drepturilor sociale.

(3) Regulamentul (UE) 2023/435 al Parlamentului European și al Consiliului ([4]) („Regulamentul REPowerEU"), care a fost adoptat la 27 februarie 2023, vizează eliminarea treptată a dependenței Uniunii de importurile de combustibili fosili din Rusia. Acest lucru contribuie la obținerea securității energetice și la diversificarea aprovizionării Uniunii cu energie, sporind în același timp gradul de utilizare a surselor regenerabile de energie și crescând capacitățile de stocare a energiei și eficiența energetică. Belgia a adăugat un nou capitol privind REPowerEU în planul său național de redresare și reziliență pentru a finanța reforme și investiții esențiale care vor contribui la atingerea obiectivelor REPowerEU.

(4) La 30 aprilie 2021, Belgia a transmis Comisiei planul său național de redresare și reziliență, în conformitate cu articolul 18 alineatul (1) din Regulamentul (UE) 2021/241. În temeiul articolului 19 din regulamentul menționat, Comisia a evaluat relevanța, eficacitatea, eficiența și coerența planului de redresare și reziliență, în conformitate cu orientările privind evaluarea prevăzute în anexa V. La 13 iulie 2021, Consiliul a adoptat Decizia de punere în aplicare de aprobare a evaluării planului de redresare și reziliență al Belgiei ([5]), care a fost modificată la 8 decembrie 2023, în temeiul articolului 18 alineatul (2), pentru a actualiza contribuția financiară maximă aferentă sprijinului financiar nerambursabil și pentru a include capitolul privind REPowerEU ([6]). Plata tranșelor este condiționată de adoptarea, în conformitate cu articolul 24 alineatul (5), a unei decizii a Comisiei care să constate faptul că Belgia a atins în mod satisfăcător jaloanele și țintele relevante stabilite în decizia de punere în aplicare a Consiliului. Pentru a se considera că aceste jaloane și ținte au fost atinse în mod satisfăcător este necesar să nu se fi înregistrat regrese privind jaloanele și țintele anterioare aferente aceleiași reforme sau investiții.

(5) La 20 iunie 2025, Consiliul a adoptat, la recomandarea Comisiei, o recomandare de aprobare a planului bugetar-structural național pe termen mediu al Belgiei ([7]). Planul a fost prezentat în conformitate cu articolul 11 și cu articolul 36 alineatul (1) litera (a) din Regulamentul (UE) 2024/1263, acoperă perioada 2025-2029 și prezintă o ajustare bugetară repartizată pe șapte ani.

(6) La 26 noiembrie 2024, Comisia a adoptat, pe baza Regulamentului (UE) nr. 1176/2011 al Parlamentului European și al Consiliului ([8]), Raportul privind mecanismul de alertă 2025, în care nu a identificat Belgia printre statele membre pentru care ar fi necesar un bilanț aprofundat. Comisia a adoptat, de asemenea, o recomandare de recomandare a Consiliului privind politica economică a zonei euro și o propunere de raport comun din 2025 privind ocuparea forței de muncă, în care se analizează punerea în aplicare a orientărilor pentru politicile de ocupare a forței de muncă și a principiilor Pilonului european al drepturilor sociale. Consiliul a adoptat Recomandarea privind politica economică a zonei euro ([9]) la 13 mai 2025 și Raportul comun privind ocuparea forței de muncă la 10 martie 2025.

([3]) Regulamentul (UE) 2021/241 al Parlamentului European și al Consiliului din 12 februarie 2021 de instituire a Mecanismului de redresare și reziliență (JO L 57, 18.2.2021, p. 17, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/241/oj).

([4]) Regulamentul (UE) 2023/435 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 februarie 2023 de modificare a Regulamentului (UE) 2021/241 în ceea ce privește capitolele privind REPowerEU din planurile de redresare și reziliență și de modificare a Regulamentelor (UE) nr. 1303/2013, (UE) 2021/1060 și (UE) 2021/1755 și a Directivei 2003/87/CE (JO L 63, 28.2.2023, p. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/435/oj).

([5]) Decizia de punere în aplicare a Consiliului din 13 iulie 2021 de aprobare a evaluării planului de redresare și reziliență al Belgiei (ST 10161/2021).

([6]) Decizia de punere în aplicare a Consiliului din 8 decembrie 2023 de modificare a Deciziei de punere în aplicare din 13 iulie 2021 de aprobare a evaluării planului de redresare și reziliență al Belgiei (ST 15570/2023).

([7]) Recomandarea Consiliului din 20 iunie 2025 de aprobare a planului bugetar-structural național pe termen mediu al Belgiei (JO C, C/2025/3698, 20.8.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/3698/oj).

([8]) Regulamentul (UE) nr. 1176/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 noiembrie 2011 privind prevenirea și corectarea dezechilibrelor macroeconomice (JO L 306, 23.11.2011, p. 25).

([9]) Recomandarea Consiliului din 13 mai 2025 privind politica economică a zonei euro (JO C, C/2025/2782, 22.5.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/2782/oj).

(7) La 29 ianuarie 2025, Comisia a publicat Busola pentru competitivitate, un cadru strategic care urmărește să stimuleze competitivitatea la nivel mondial a UE în următorii cinci ani. Acest cadru identifică cele trei imperative transformatoare ale creșterii economice durabile: (i) inovarea, (ii) decarbonizarea și competitivitatea și (iii) securitatea. Pentru a elimina decalajul în materie de inovare, UE urmărește să încurajeze inovarea industrială, să sprijine creșterea start-upurilor prin inițiative precum Strategia UE privind start-upurile și întreprinderile în curs de extindere și să promoveze adoptarea unor tehnologii avansate, cum ar fi inteligența artificială și informatica cuantică. În vederea creării unei economii mai verzi, Comisia a prezentat Planul de acțiune cuprinzător privind energia la prețuri accesibile și Pactul pentru o industrie curată, asigurându-se că trecerea la energia curată rămâne eficientă din punctul de vedere al costurilor, favorabilă competitivității, în special pentru sectoarele mari consumatoare de energie, și că reprezintă un motor al creșterii. Pentru a reduce dependențele excesive și a spori securitatea, Uniunea se angajează să consolideze parteneriatele comerciale globale, să diversifice lanțurile de aprovizionare și să asigure accesul la materii prime critice și la surse de energie curată. Aceste priorități sunt susținute de factori determinanți orizontali, și anume simplificarea reglementărilor, aprofundarea pieței unice, finanțarea competitivității și o uniune a economiilor și a investițiilor, promovarea competențelor și a locurilor de muncă de calitate, precum și o mai bună coordonare a politicilor UE. Busola pentru competitivitate este aliniată la semestrul european, ceea ce asigură faptul că politicile economice ale statelor membre sunt coerente cu obiectivele strategice ale Comisiei, creând o abordare unificată a guvernanței economice care promovează creșterea durabilă, inovarea și reziliența în întreaga Uniune.

(8) În 2025, semestrul european pentru coordonarea politicilor economice continuă să se desfășoare în paralel cu punerea în aplicare a MRR. Implementarea integrală a planurilor de redresare și reziliență rămâne esențială pentru îndeplinirea priorităților de politică din cadrul semestrului european, întrucât planurile respective contribuie la abordarea eficace a tuturor provocărilor identificate în recomandările relevante specifice fiecărei țări emise în ultimii ani sau la abordarea eficace a unei părți semnificative a provocărilor respective. Aceste recomandări specifice fiecărei țări rămân la fel de relevante în contextul evaluării planurilor de redresare și reziliență modificate în conformitate cu articolul 21 din Regulamentul (UE) 2021/241.

(9) Recomandările din 2025 specifice fiecărei țări vizează provocările-cheie în materie de politică economică ce nu sunt abordate suficient prin măsurile incluse în planurile de redresare și reziliență, ținând seama de provocările relevante identificate în recomandările specifice fiecărei țări emise în perioada 2019-2024.

(10) La 4 iunie 2025, Comisia a publicat raportul de țară pentru 2025 referitor la Belgia. În acest raport, Comisia a evaluat progresele realizate de Belgia în ceea ce privește punerea în aplicare a recomandărilor relevante specifice acestei țări și a făcut bilanțul implementării de către Belgia a planului său de redresare și reziliență. Pe baza acestei analize, raportul de țară a identificat cele mai presante provocări cu care se confruntă Belgia. De asemenea, în raportul de țară s-au evaluat progresele realizate de Belgia în ceea ce privește punerea în aplicare a Pilonului european al drepturilor sociale și îndeplinirea obiectivelor principale ale Uniunii pentru 2030 în materie de ocupare a forței de muncă, de competențe și de reducere a sărăciei și a excluziunii sociale, precum și progresele înregistrate în ceea ce privește atingerea obiectivelor de dezvoltare durabilă ale Organizației Națiunilor Unite.

Evaluarea Raportului anual privind progresele înregistrate

(11) La 20 iunie 2025, Consiliul a recomandat următoarele rate maxime de creștere a cheltuielilor nete pentru Belgia: 3,6 % în 2025, 2,5 % în 2026, 2,5 % în 2027, 2,1 % în 2028 și 2,1 % în 2029, ceea ce corespunde ratelor maxime cumulate de creștere calculate prin raportare la 2024 de 3,6 % în 2025, 6,1 % în 2026, 8,8 % în 2027, 11,1 % în 2028 și 13,4 % în 2029. În perioada 2025-2029, aceste rate maxime de creștere a cheltuielilor nete coincid cu traiectoria corectivă stabilită în conformitate cu articolul 3 alineatul (4) din Regulamentul (CE) nr. 1467/97 al Consiliului ([10]), astfel cum se prevede în recomandarea Consiliului din 20 iunie 2025 în vederea încetării situației de deficit excesiv ([11]), care a înlocuit recomandarea Consiliului din 21 ianuarie 2025 în vederea încetării situației de deficit excesiv ([12]). La 30 aprilie 2025, Belgia și-a prezentat Raportul anual privind progresele înregistrate ([13]), referitor la măsurile luate ca răspuns la recomandarea Consiliului din 21 ianuarie 2025 în vederea încetării situației de deficit excesiv, a punerii în aplicare a setului de reforme și de investiții care stau la baza prelungirii perioadei de ajustare și a punerii în aplicare a reformelor și investițiilor care răspund principalelor provocări identificate în recomandările specifice fiecărei țări din cadrul semestrului european. Raportul anual privind progresele înregistrate reflectă, de asemenea, raportarea bianuală efectuată de Belgia cu privire la progresele înregistrate în ceea ce privește implementarea planului său de redresare și reziliență în conformitate cu articolul 27 din Regulamentul (UE) 2021/241.

([10]) Regulamentul (CE) nr. 1467/97 al Consiliului din 7 iulie 1997 privind accelerarea și clarificarea aplicării procedurii de deficit excesiv (JO L 209, 2.8.1997, p. 6).
([11]) Recomandarea Consiliului din 20 iunie 2025 în vederea încetării situației de deficit excesiv din Belgia [ST 10166/25].
([12]) Recomandarea Consiliului din 21 ianuarie 2025 în vederea încetării situației de deficit excesiv din Belgia [5032/25].
([13]) Rapoartele anuale privind progresele înregistrate pentru 2025 sunt disponibile la adresa: https://economy-finance.ec.europa.eu/economic-and-fiscal-governance/stability-and-growth-pact/preventive-arm/annual-progress-reports_en.

(12) Războiul de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei și repercusiunile acestuia constituie o provocare existențială pentru Uniunea Europeană. Comisia a recomandat statelor membre să activeze în mod coordonat clauza derogatorie națională prevăzută în Pactul de stabilitate și de creștere pentru a sprijini eforturile UE de obținere a unei creșteri rapide și semnificative a cheltuielilor pentru apărare, iar această propunere a fost salutată de Consiliul European reunit la 6 martie 2025. În urma solicitării Belgiei din 30 aprilie 2025, la 8 iulie 2025, Consiliul a adoptat, la recomandarea Comisiei, o recomandare care îi permite Belgiei să se abată de la ratele maxime de creștere a cheltuielilor nete recomandate și să le depășească ([14]).

(13) Pe baza datelor validate de Eurostat ([15]), deficitul public al Belgiei a crescut de la 4,1 % din PIB în 2023 la 4,5 % în 2024, în timp ce datoria publică a crescut de la 103,2 % din PIB la sfârșitul anului 2023 la 104,7 % la sfârșitul anului 2024. Conform calculelor Comisiei, aceste evoluții corespund unei rate de creștere a cheltuielilor nete în 2024 de 4,2 %. În Raportul anual privind progresele înregistrate, Belgia estimează o creștere a cheltuielilor nete în 2024 la 3,9 %. Pe baza estimărilor Comisiei, orientarea bugetară ([16]), care include atât cheltuielile finanțate la nivel național, cât și cheltuielile finanțate de UE, a fost una expansionistă în 2024, de 0,4 % din PIB.

(14) Conform Raportului anual privind progresele înregistrate, scenariul macroeconomic care stă la baza previziunilor bugetare ale Belgiei estimează o creștere a PIB-ului real de 1,2 % în 2025, în timp ce inflația IAPC este estimată la 2,8 % în 2025. În previziunile Comisiei din primăvara anului 2025, se estimează că PIB-ul real va crește cu 0,8 % în 2025 și cu 0,9 % în 2026, iar inflația IAPC va fi de 2,8 % în 2025 și de 1,8 % în 2026.

(15) În Raportul anual privind progresele înregistrate, se preconizează că deficitul public va crește până la 5,5 % din PIB în 2025, iar ponderea datoriei publice în PIB va crește la 107,2 % până la sfârșitul anului 2025. Aceste evoluții corespund unei rate de creștere a cheltuielilor nete de 6,0 % în 2025. Conform previziunilor Comisiei din primăvara anului 2025, deficitul public ar urma să ajungă la 5,4 % din PIB în 2025. Creșterea deficitului în 2025 reflectă în principal creșterea cheltuielilor determinate de costurile legate de îmbătrânirea populației, apărare și plata dobânzilor. Conform calculelor Comisiei, aceste evoluții corespund unei rate de creștere a cheltuielilor nete în 2025 de 5,0 %. Aceste previziuni privind creșterea cheltuielilor nete sunt mai scăzute decât cele din Raportul anual privind progresele înregistrate, fapt datorat unei creșteri mai mici a cheltuielilor preconizate în ceea ce privește formarea brută de capital fix și consumul intermediar, precum și unui impact mai redus al măsurilor discreționare de reducere a veniturilor din previziunile Comisiei. Pe baza estimărilor Comisiei, se preconizează că orientarea fiscal-bugetară, care include atât cheltuielile finanțate la nivel național, cât și cheltuielile finanțate de UE, va fi expansionistă în 2025, de 0,4 % din PIB. Se preconizează că ponderea datoriei publice în PIB va crește la 107,1 % până la sfârșitul anului 2025. Creșterea ponderii datoriei în PIB în 2025 reflectă în principal persistența unui deficit public ridicat.

(16) Conform previziunilor Comisiei din primăvara anului 2025, se așteaptă ca în 2025 să fie finanțate, prin sprijin nerambursabil („granturi") acordat prin Mecanismul de redresare și reziliență, cheltuieli ale administrației publice reprezentând 0,1 % din PIB, comparativ cu 0,1 % din PIB în 2024. Cheltuielile finanțate din sprijin nerambursabil acordat prin Mecanismul de redresare și reziliență vor permite investiții de înaltă calitate și reforme care vor stimula productivitatea, fără un impact direct asupra soldului bugetului public și a datoriei publice ale Belgiei.

(17) În Belgia, cheltuielile publice pentru apărare au reprezentat 0,9 % din PIB în 2021, 1,0 % din PIB în 2022 și 0,9 % din PIB în 2023 ([17]). Potrivit previziunilor Comisiei din primăvara anului 2025, se preconizează că cheltuielile pentru apărare vor fi de 1,3 % din PIB în 2024 și de 1,7 % din PIB în 2025. Acest procent reprezintă o creștere de 0,8 puncte procentuale din PIB comparativ cu 2021. Perioada în care este activată clauza derogatorie națională (2025-2028) îi permite Belgiei să acorde din nou prioritate cheltuielilor publice sau să crească veniturile publice, astfel încât cheltuielile de apărare mai mari pe o perioadă mai îndelungată să nu pună în pericol sustenabilitatea finanțelor publice pe termen mediu.

([14]) Recomandarea Consiliului din 8 iulie 2025 care permite Belgiei să se abată de la ratele maxime de creștere a cheltuielilor nete stabilite de Consiliu în temeiul Regulamentului (UE) 2024/1263 (Activarea clauzei derogatorii naționale) (JO C, C/2025/3960, 20.8.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/3960/oj).

([15]) Euroindicatorii Eurostat, 22.4.2025.

([16]) Orientarea bugetară este definită ca o măsură a variației anuale a poziției bugetare subiacente a administrației publice. Scopul său este de a evalua impulsul economic generat de politicile fiscal-bugetare, atât cele finanțate la nivel național, cât și cele finanțate din bugetul UE. Orientarea fiscal-bugetară este măsurată ca diferența dintre (i) creșterea potențială pe termen mediu și (ii) variația cheltuielilor primare, fără măsurile discreționare privind veniturile și incluzând cheltuielile finanțate printr-un sprijin nerambursabil (granturi) din Mecanismul de redresare și reziliență și din alte fonduri ale Uniunii.

([17]) Eurostat, Cheltuielile administrațiilor publice în funcție de clasificarea funcțiilor administrațiilor publice (COFOG). Din cauza diferențelor metodologice dintre definițiile COFOG și NATO, cheltuielile bazate pe definiția COFOG pot fi diferite de cheltuielile bazate pe definiția NATO.

(18) Potrivit previziunilor Comisiei din primăvara anului 2025, se preconizează că cheltuielile nete ale Belgiei vor crește cu 5,0 % în 2025. Pe baza previziunilor Comisiei din primăvara anului 2025, se preconizează că în 2025 creșterea cheltuielilor nete ale Belgiei va depăși rata maximă de creștere care urmează să fie stabilită prin traiectoria corectivă recomandată de Comisie, ceea ce corespunde unei abateri ([18]) de 0,7 % din PIB. Cu toate acestea, abaterea preconizată se încadrează în flexibilitatea clauzei derogatorii naționale pe baza proiecțiilor actuale privind cheltuielile pentru apărare.

(19) Raportul anual privind progresele înregistrate nu include proiecții bugetare pentru perioada de după 2025. Pe baza măsurilor în materie de politici cunoscute la data la care s-au făcut previziunile, previziunile Comisiei din primăvara anului 2025 estimează că deficitul public va fi de 5,5 % din PIB în 2026. Creșterea deficitului în 2026 reflectă în principal creșterea cheltuielilor cu dobânzile. Aceste evoluții corespund unei rate de creștere a cheltuielilor nete de 3,0 % în 2026. Pe baza estimărilor Comisiei, se preconizează că orientarea fiscal-bugetară, care include atât cheltuielile finanțate la nivel național, cât și cheltuielile finanțate de UE, va fi contracționistă în 2026, de 0,3 % din PIB. Comisia preconizează că ponderea datoriei publice în PIB va crește la 109,8 % până la sfârșitul anului 2026. Creșterea ponderii datoriei în PIB în 2026 reflectă în principal persistența unui deficit public ridicat.

(20) Recomandarea de aprobare a planului pe termen mediu al Belgiei identifică setul de reforme și investiții care stau la baza prelungirii perioadei de ajustare și indică un calendar pentru punerea lor în aplicare. Printre acestea se numără măsurile existente și intensificate din planul de redresare și reziliență, cum ar fi reforma pensiilor și analizele cheltuielilor publice, precum și reforme și investiții suplimentare, cum ar fi reformele pieței forței de muncă, reforma fiscală, coordonarea bugetară și mediul de afaceri și reglementarea. Reformele și investițiile care stau la baza unei prelungiri sunt toate scadente după 30 aprilie 2025.

(21) În Belgia, riscurile legate de sustenabilitatea finanțelor publice pe termen lung sunt ridicate ([19]). Pe lângă poziția bugetară inițială nefavorabilă, se preconizează că cheltuielile cu pensiile vor crește cu 3,5 puncte procentuale din PIB în perioada 2022-2070, comparativ cu media UE de 0,4 puncte procentuale din PIB, conform Raportului Comisiei din 2024 privind îmbătrânirea populației ([20]). Planul de redresare și reziliență al Belgiei include o reformă a pensiilor care urmărește să contribuie la abordarea acestei provocări, alături de alte obiective, cum ar fi îmbunătățirea sustenabilității sociale a sistemului, stimularea persoanelor să rămână active pe piața forței de muncă după îndeplinirea condițiilor de pensionare anticipată și asigurarea unui grad mai mare de convergență între sistemele de pensii și în cadrul acestora. Ca parte a planului său bugetar-structural pe termen mediu și pentru a sprijini o prelungire a perioadei de ajustare fiscal-bugetară, Belgia s-a angajat să pună în aplicare o reformă care să abordeze această provocare.

(22) Impozitele pe veniturile salariale (impozitele pe venitul persoanelor fizice și contribuțiile sociale) sunt printre cele mai ridicate din UE la toate nivelurile de venit, ceea ce creează contrastimulente financiare pentru încadrarea în muncă. Pentru a doua persoană care contribuie la venitul familiei, caracteristicile fiscale specifice, precum „coeficientul conjugal” ([21]), conduc la un program de lucru mai scurt sau la șomaj. Sarcina fiscală ridicată asupra veniturilor salariale este compensată de numeroase subvenții salariale, creând ineficiențe economice și complicând regimul fiscal. În plus, veniturile din impozitele pe consum sunt sub media UE, din cauza utilizării pe scară largă a scutirilor de TVA și a cotelor reduse de TVA. Modul în care este concepută impozitarea capitalului denaturează comportamentul investițiilor prin crearea unor investiții excesive și influențate de impozitare în anumite tipuri de active. Transferarea sarcinii fiscale dinspre veniturile salariale către alte baze de impozitare și reducerea utilizării cheltuielilor fiscale ar putea contribui la creșterea eficienței sistemului fiscal și la reducerea contrastimulentelor pentru încadrarea în muncă. Ca parte a planului său bugetar-structural pe termen mediu și pentru a sprijini o prelungire a perioadei de ajustare fiscal-bugetară, Belgia s-a angajat să pună în aplicare unele măsuri care vor conduce la progrese în ceea ce privește abordarea provocării în materie de impozitare.

(23) Modul în care sunt concepute prestațiile sociale descurajează oamenii să ocupe un loc de muncă sau să lucreze mai multe ore. Multe prestații sociale depind de statutul avut și nu sunt acordate în funcție de resurse, ceea ce împiedică eficiența sistemului de securitate socială. Prestațiile de șomaj sunt nelimitate în timp și nu sunt acordate în funcție de resurse pentru șomerii de lungă durată, fapt care accentuează capcanele reprezentate de șomaj. Reformarea modului de concepere a sistemului de prestații sociale și creșterea transparenței acestuia ar putea spori stimulentele pentru muncă. Ca parte a planului său bugetar-structural pe termen mediu și pentru a sprijini o prelungire a perioadei de ajustare fiscal-bugetară, Belgia s-a angajat să pună în aplicare o reformă care să abordeze provocarea în materie de prestații sociale.

([18]) Începând din 2026, aceste cifre vor apărea în contul de control stabilit la articolul 22 din Regulamentul (UE) 2024/1263.
([19]) Comisia Europeană, 2024, Monitorul privind sustenabilitatea datoriei.
([20]) Comisia Europeană și Comitetul pentru politică economică, Raportul din 2024 privind îmbătrânirea populației, disponibil la adresa: https://economy-finance.ec.europa.eu/publications/2024-ageing-report-economic-andbudgetary-projections-eu-member-states-2022-2070_en.
([21]) Belgia aplică un sistem de fracționare a veniturilor („coeficientul conjugal”) ce permite partenerului care obține venituri să atribuie o parte din venitul său profesional partenerului care nu obține venituri.

(24) Structura și eficiența cheltuielilor publice pot fi îmbunătățite pentru a crea spațiu pentru mai multe investiții publice care ar beneficia, de asemenea, de o mai bună pregătire a proiectelor. În pofida unor măsuri luate de toate nivelurile administrației în cadrul planului de redresare și reziliență, în Belgia cheltuielile publice totale ca procent din PIB rămân printre cele mai ridicate din zona euro. Acest lucru sugerează că există posibilitatea unei ajustări bugetare bazate într-o mai mare măsură pe cheltuieli, de exemplu prin adoptarea unor obiective obligatorii în materie de economisire. Analizele cheltuielilor și evaluările politicilor pot ajuta Belgia să acorde prioritate cheltuielilor publice și să îmbunătățească eficiența acestora. Ca parte a planului său bugetar-structural pe termen mediu și pentru a sprijini o prelungire a perioadei de ajustare fiscal-bugetară, Belgia s-a angajat să pună în aplicare unele măsuri care vor conduce la progrese în ceea ce privește abordarea provocării în materie de cheltuieli publice.

(25) Este esențial să existe o coordonare bugetară efectivă în cazul unui stat federal precum Belgia, în care o mare parte din competențele legate de gestionarea cheltuielilor a fost transferată administrațiilor publice subnaționale. Nu există încă un acord oficial privind obiectivele bugetare multianuale la toate nivelurile administrației, în pofida acordului de cooperare semnat în 2013, ceea ce complică coordonarea bugetară. Ca parte a planului său bugetar-structural pe termen mediu și pentru a sprijini o prelungire a perioadei de ajustare fiscal-bugetară, Belgia s-a angajat să pună în aplicare o reformă care să abordeze provocarea în materie de coordonare bugetară.

Principalele provocări legate de politici

(26) Cheltuielile publice pentru îngrijirea pe termen lung s-au ridicat la 2,3 % din PIB în 2022 (media UE fiind de 1,7 %), ceea ce a făcut ca Belgia să fie una dintre țările cu cele mai mari cheltuieli pentru îngrijirea pe termen lung din UE, potrivit Raportului din 2024 al Comisiei privind îmbătrânirea populației ([22]). Se preconizează că, până în 2070, cheltuielile cu îngrijirea pe termen lung vor crește cu 1,7 puncte procentuale din PIB, față de o creștere medie de 0,8 puncte procentuale în UE, majorând riscurile legate de sustenabilitatea finanțelor publice pe termen lung din Belgia. Datele disponibile au sugerat că ponderea persoanelor care sunt independente sau dependente într-o mică măsură de îngrijire și care locuiesc în instituții rezidențiale era ridicată în Regiunea Bruxelles și în Valonia. În plus, ponderea persoanelor în vârstă plasate inutil sau cel puțin prematur într-o instituție rezidențială rămâne ridicată, deși a fost în scădere în ultimul deceniu. Autoritățile guvernamentale federale au început reforme pentru ca utilizarea diferitelor structuri de îngrijire să fie mai eficientă din punctul de vedere al costurilor, în special pentru a evita și a întârzia utilizarea inutilă sau prematură a serviciilor de îngrijire rezidențială. Aceste măsuri ar trebui să fie puse în aplicare prin acțiuni cu impact, în special pentru a obține raportul cost-eficacitate al anumitor opțiuni de îngrijire pe termen lung, cum ar fi îngrijirea instituționalizată, menținând în același timp accesul la îngrijire și servicii conexe la prețuri rezonabile.

(27) În conformitate cu articolul 19 alineatul (3) litera (b) din Regulamentul (UE) 2021/241 și cu criteriul 2.2 din anexa V la regulamentul respectiv, planul de redresare și reziliență include un set amplu de reforme și de investiții care se consolidează reciproc și care urmează să fie puse în aplicare până în 2026. Se preconizează că acestea vor contribui la abordarea eficace a tuturor provocărilor identificate în recomandările relevante specifice fiecărei țări sau a unui subset semnificativ al provocărilor respective. În acest interval scurt de timp, este esențial să se finalizeze punerea în aplicare efectivă a planului de redresare și reziliență, inclusiv a capitolului privind REPowerEU, pentru a se stimula competitivitatea pe termen lung a Belgiei prin tranziția verde și tranziția digitală, asigurându-se, în același timp, echitatea socială. Comunicarea Comisiei intitulată „NextGenerationEU – Calea către 2026”, adoptată la 4 iunie 2025, clarifică calendarul aplicabil pentru încheierea mecanismului și oferă orientări statelor membre pentru a crește la maximum punerea în aplicare până la 31 august 2026, inclusiv cu privire la modul de raționalizare în continuare a planurilor lor de redresare și reziliență, stabilește principalele opțiuni care trebuie luate în considerare la revizuirea acestora și subliniază importanța unei planificări comune atente înainte de depunerea ultimelor cereri de plată în 2026. Implicarea sistematică a autorităților locale și regionale, a partenerilor sociali, a societății civile și a altor părți interesate relevante rămâne esențială pentru a asigura asumarea pe scară largă a planului de redresare și reziliență pentru implementarea cu succes a acestuia.

(28) Punerea în aplicare a programelor politicii de coeziune, care includ sprijin din partea Fondului european de dezvoltare regională (FEDR), a Fondului pentru o tranziție justă (FTJ) și a Fondului social european Plus (FSE+), s-a accelerat în Belgia. Este important să se continue eforturile de asigurare a punerii rapide în aplicare a acestor programe, maximizând, în același timp, impactul lor pe teren. Belgia ia deja măsuri în cadrul programelor sale din cadrul politicii de coeziune pentru a stimula competitivitatea și creșterea economică concomitent cu sporirea coeziunii sociale. În același timp, Belgia se confruntă în continuare cu provocări, inclusiv cu cele legate de competitivitate și disparități regionale, în special în ceea ce privește riscul de sărăcie și de excluziune socială, care, în unele regiuni, este exacerbat de situația de pe piața locuințelor, accesul la locuri de muncă și la măsuri de activare, dezvoltarea competențelor și educația de calitate. În conformitate cu articolul 18 din Regulamentul (UE) 2021/1060

([22]) Comisia Europeană și Comitetul pentru politică economică, Raportul din 2024 privind îmbătrânirea populației, disponibil la adresa: https://economy-finance.ec.europa.eu/publications/2024-ageing-report-economic-andbudgetary-projections-eu-member-states-2022-2070_en.

al Parlamentului European și al Consiliului ([23]), Belgia trebuie, ca parte a evaluării la jumătatea perioadei a fondurilor politicii de coeziune, să revizuiască fiecare program în parte ținând seama, printre altele, de provocările identificate în recomandările specifice adresate țării în 2024. Propunerea Comisiei adoptată la 1 aprilie 2025 ([24]) prelungește termenul pentru prezentarea unei evaluări a rezultatului evaluării la jumătatea perioadei pentru fiecare program în parte după data de 31 martie 2025. Propunerea prevede, de asemenea, flexibilități menite să contribuie la accelerarea punerii în aplicare a programelor și stimulente pentru ca statele membre să aloce resursele din cadrul politicii de coeziune către cinci domenii strategice prioritare ale Uniunii, și anume competitivitatea în domeniul tehnologiilor strategice, apărarea, locuințele, reziliența în domeniul apei și tranziția energetică, precum și către investiții în competențe în sectoare prioritare, menținând în același timp accentul pe persoanele aflate în situațiile cele mai vulnerabile în cadrul programelor FSE+.

(29) Platforma „Tehnologii strategice pentru Europa” (STEP) oferă prilejul de a investi într-o prioritate strategică esențială a UE prin consolidarea competitivității UE. Finanțarea STEP este direcționată prin 11 fonduri existente ale UE. Statele membre pot contribui, de asemenea, la programul InvestEU care sprijină investițiile în domenii prioritare. Belgia ar putea utiliza în mod optim aceste inițiative pentru a sprijini dezvoltarea sau fabricarea de tehnologii critice, inclusiv de tehnologii curate și eficiente din punctul de vedere al utilizării resurselor.

(30) Pe lângă provocările economice și sociale abordate în planul de redresare și reziliență și în alte fonduri ale UE, Belgia ar trebui să abordeze în mod eficace provocările restante legate de inovare, de mediul de afaceri, de sarcina administrativă și de reglementare și de complexitate, de restricțiile din sectorul serviciilor, de decarbonizarea industriei și a transporturilor, de implementarea energiei din surse regenerabile, de subvențiile pentru combustibilii fosili, de depunerile excesive de azot, de deficitul de forță de muncă și de necorelarea competențelor, de integrarea grupurilor defavorizate pe piața forței de muncă, de sistemul de învățământ și de profesia de cadru didactic.

(31) Deși Belgia se numără printre liderii UE în materie de inovare și are un nivel ridicat de intensitate a cercetării și dezvoltării, în această țară activitatea respectivă este concentrată în câteva sectoare industriale și întreprinderi mari. Nivelurile ridicate ale facilităților fiscale nu reușesc să ajungă la întreprinderile cu cel mai mare potențial de creștere. O performanță mai bună în materie de inovare și o creștere susținută a productivității ar necesita o mai mare diseminare a cunoștințelor în toate sectoarele economiei. Se pare că există posibilități de îmbunătățire a eficienței și eficacității sprijinului public pentru cercetare și inovare, în special în ceea ce privește evitarea efectelor de excludere și o mai bună alocare a resurselor către întreprinderile cu creștere puternică. În plus, rata scăzută a mobilității locurilor de muncă în Belgia, care se poate datora unor factori precum nivelul ridicat al primelor de vechime și transparența salarială scăzută, limitează, de asemenea, răspândirea inovării în restul economiei.

(32) Astfel cum se prevede în Busola pentru competitivitate, toate instituțiile UE, cele naționale și cele locale trebuie să depună eforturi majore pentru a elabora norme mai simple și pentru a accelera procedurile administrative. Comisia a stabilit obiective ambițioase în materie de reducere a sarcinii administrative: cu cel puțin 25 % în general și cu cel puțin 35 % pentru IMM-uri și a creat noi instrumente pentru atingerea acestor obiective, inclusiv un test sistematic de rezistență pentru legislația UE și un dialog consolidat cu părțile interesate. Pentru a se ridica la înălțimea acestei ambiții, Belgia trebuie să ia, la rândul său, măsuri în acest sens. Nu mai puțin de 71 % dintre întreprinderi consideră complexitatea procedurilor administrative ca fiind o problemă pentru întreprinderea lor atunci când desfășoară activități economice în Belgia ([25]). Mediul de afaceri din Belgia este afectat de o sarcină ridicată de reglementare și de un nivel crescut de complexitate. Sarcina administrativă pentru întreprinderi este dificilă, în special în ceea ce privește dreptul fiscal și dreptul muncii. Costurile cu care se confruntă IMM-urile în legătură cu respectarea sistemului de muncă și a regimului fiscal sunt relativ ridicate în Belgia, în special pentru întreprinderile care trebuie să gestioneze mai multe sisteme regionale. În plus, Belgia are unul dintre cele mai scăzute niveluri din UE în ceea ce privește dinamismul întreprinderilor ([26]). În pofida unei creșteri recente, rata de înființare a întreprinderilor rămâne relativ scăzută, în special în cazul întreprinderilor cu angajați. Ponderea întreprinderilor din Belgia care înregistrează o creștere puternică este cu mult sub media UE. Restricțiile comerciale ridicate din sectorul serviciilor pot avea un rol în slăbirea dinamismului întreprinderilor. De asemenea, ar fi util să se ia măsuri de ridicare a restricțiilor privind profesiile reglementate. În conformitate cu reglementarea piețelor produselor pentru perioada 2023-2024, Belgia are mai multe restricții în ceea ce privește majoritatea profesiilor, și anume arhitecții, contabilii și agenții imobiliari. Cerințele de intrare în profesie rămân deosebit de ridicate pentru aceste profesii și pentru avocați.

([23]) Regulamentul (UE) 2021/1060 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 iunie 2021 de stabilire a dispozițiilor comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european Plus, Fondul de coeziune, Fondul pentru o tranziție justă și Fondul european pentru afaceri maritime, pescuit și acvacultură și de stabilire a normelor financiare aplicabile acestor fonduri, precum și Fondului pentru azil, migrație și integrare, Fondului pentru securitate internă și Instrumentului de sprijin financiar pentru managementul frontierelor și politica de vize (JO L 231, 30.6.2021, p. 159).

([24]) Propunere de REGULAMENT AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI de modificare a Regulamentelor (UE) 2021/1058 și (UE) 2021/1056 în ceea ce privește măsuri specifice de abordare a provocărilor strategice în contextul evaluării intermediare – COM(2025) 123 final.

([25]) „Atitudinea întreprinderilor față de corupție în UE”, Raportul Eurobarometru Flash (aprilie 2024).

([26]) Banca Națională a Belgiei, Indicatorii tabloului de bord privind competitivitatea, raportul pe 2024.

(33) În plus, prețul energiei electrice pentru uz industrial este substanțial mai ridicat în Belgia decât prețul gazelor. Întrucât industria prelucrătoare generează 30 % din emisiile de gaze cu efect de seră ale Belgiei, sunt necesare stimulente suplimentare pentru decarbonizarea proceselor industriale și trecerea la o energie mai curată. Promovarea practicilor economiei circulare și a lanțurilor de aprovizionare sustenabile ar putea contribui, de asemenea, la reducerea cererii de energie industrială. Emisiile de gaze cu efect de seră din sectorul aviației și din cel maritim, inclusiv consumul de combustibil legat de activitățile de transport internațional, depășesc cu mult media UE ([27]). Transportul feroviar este o opțiune insuficient de atractivă, atât pentru transportul de călători, cât și pentru cel de mărfuri, iar numărul autoturismelor a crescut constant, ceea ce a dus la costuri ridicate generate de congestionarea traficului. O taxare rutieră mai diferențiată pentru fiecare tip de vehicule, investițiile suplimentare în transportul public și promovarea folosirii în comun a autoturismelor (*car sharing*) și a mobilității active ar face transportul mai durabil.

(34) Cu o pondere a energiei din surse regenerabile în consumul final de energie de doar 14,7 % în 2023, implementarea energiei din surse regenerabile este printre cele mai scăzute din UE. Belgia va trebui să depună eforturi semnificative pentru a-și atinge până în 2030 obiectivul de 21,7 % privind energia din surse regenerabile, acest procent fiind în continuare sub contribuția preconizată a Belgiei la îndeplinirea obiectivului UE pentru 2030. Deși congestionarea rețelei legată de producția de energie solară a devenit o problemă gravă, nu au fost anunțate noi investiții în rețeaua terestră. În plus, cadrul de reglementare al Belgiei încă împiedică dezvoltarea unor resurse flexibile, cum ar fi răspunsul părții de consum și stocarea. Investițiile în infrastructura de rețea și accelerarea procedurilor de acordare a autorizațiilor ar stimula implementarea energiei din surse regenerabile. În plus, partajarea energiei, autoconsumul și flexibilitatea cererii ar putea fi încurajate. În pofida unei ponderi relativ ridicate a energiei nucleare în mixul energetic, în Belgia prețurile energiei electrice pentru gospodării sunt ridicate în comparație cu cele pentru gaze și păcură, ceea ce împiedică tranziția către energia electrică și trecerea la sisteme de încălzire mai verzi. Transferul accizelor de la electricitate la păcură și gaze ar face ca energia electrică să fie mai accesibilă ca preț decât combustibilii fosili.

(35) Belgia acordă subvenții considerabile pentru combustibilii fosili și nu intenționează să le elimine treptat înainte de 2030. Într-un raport recent al autorităților belgiene ([28]) s-a estimat că subvențiile federale directe pentru combustibilii fosili se ridicau la 12 miliarde EUR (2,4 % din PIB) în 2021. În special, subvențiile pentru combustibilii fosili care nu abordează în mod specific nici sărăcia energetică și nici preocupările reale în materie de securitate energetică, care împiedică electrificarea și nu sunt esențiale pentru competitivitatea industrială ar putea face cu titlu prioritar obiectul eliminării treptate. În Belgia, subvențiile pentru combustibilii fosili cum ar fi accizele reduse la păcură și la motorina profesională, cardurile de carburant acordate de întreprinderi și reducerea TVA-ului la gaze sunt ineficiente din punct de vedere economic, perpetuează dependența de combustibilii fosili și nu contribuie la angajamentele Belgiei în materie de climă. Subvențiile pentru combustibilii fosili frânează, de asemenea, renovarea energetică a clădirilor, iar Belgia riscă să nu își îndeplinească obiectivele în materie de renovare și de eficiență energetică pentru 2030. Intensificarea nivelului actual al investițiilor în renovările energetice și completarea investițiilor cu reforme ale politicilor pentru a transfera stimulentele pentru soluțiile de renovare energetică și de încălzire cu emisii scăzute de dioxid de carbon ar contribui la accelerarea tranziției energetice.

(36) Calitatea apei și degradarea naturii reprezintă motive serioase de îngrijorare, deoarece majoritatea corpurilor de apă din Belgia sunt afectate de surse de poluare difuze. Nivelurile în scădere ale biodiversității pun în pericol sectoarele economice care depind în mare măsură de serviciile ecosistemice. Soluțiile bazate pe natură sunt esențiale pentru consolidarea rezilienței la schimbările climatice și pentru protejarea economiei de impactul fenomenelor meteorologice extreme. Agricultura intensivă, în special creșterea animalelor, eliberează volume mari de poluanți în aer, în sol și în apă. Producția de energie electrică, sectorul metalurgic și producția de substanțe chimice cauzează, de asemenea, poluare. Deși guvernul flamand a adoptat un al șaptelea program revizuit de acțiune privind nitrații, sunt necesare acțiuni suplimentare pentru a reduce nutrienții și substanțele chimice din apele de suprafață și pentru a contribui la o agricultură mai durabilă.

(37) Rata locurilor de muncă vacante din Belgia este în prezent una dintre cele mai ridicate din UE (4,1 % față de media UE de 2,3 % în 2024), iar angajatorii întâmpină dificultăți în a angaja persoane cu competențele adecvate. Deficitul de forță de muncă și lipsa de personal calificat împiedică activitățile economice și de investiții, inclusiv pentru tranziția verde și pentru cea digitală. Cu toate acestea, disparitățile regionale în ceea ce privește ponderea populației încadrate în muncă sunt semnificative, iar mobilitatea interregională a forței de muncă ar putea fi îmbunătățită. Integrarea grupurilor defavorizate, inclusiv a persoanelor cu un nivel mai scăzut de educație, a lucrătorilor în vârstă, a persoanelor care provin dintr-un context de migrație și a persoanelor cu handicap, rămâne o preocupare constantă. Acest fapt sugerează că există posibilitatea de a spori eficacitatea politicilor de activare a forței de muncă, în special prin îmbunătățirea eficienței serviciilor publice de ocupare a forței de muncă și printr-o mai bună direcționare a măsurilor pentru a contribui la integrarea grupurilor defavorizate pe piața forței de muncă. Necorelarea între cererea și oferta de competențe se explică, de asemenea, prin rata scăzută de perfecționare și recalificare a adulților.

([27]) *EU transport in figures: Statistical pocketbook* (Transporturile din UE în cifre. Broșura statistică), 2024.
([28]) FPS Finance (2024), *Inventory of federal fossil fuel subsidies* (Inventarul subvențiilor federale pentru combustibilii fosili).

(38) În pofida nivelurilor ridicate ale cheltuielilor publice pentru educație, rezultatele învățării s-au deteriorat, iar ponderea elevilor cu cele mai bune rezultate a scăzut drastic ([29]). Mediile socioeconomice și contextul de migrație sunt încă indicatori importanți pentru performanțele elevilor. Deși toate Comunitățile aplică reforme la scară largă pentru a aborda aceste provocări, reformarea suplimentară a politicilor în materie de repetenție școlară, acordarea unei mai mari flexibilități pentru elevi în ceea ce privește transferul între învățământul general și cel profesional și consolidarea învățării personalizate ar putea contribui la combaterea inegalităților și a performanței în scădere a elevilor. Este esențial să se consolideze competențele de bază ale tuturor elevilor pentru a îmbunătăți perspectivele pe piața forței de muncă ale acestora, inclusiv ale grupurilor defavorizate. Deficitul de forță de muncă ar putea fi abordat prin consolidarea relevanței pe piața forței de muncă a educației și formării profesionale (EFP) în profesiile tehnice și prin creșterea numărului de elevi și de absolvenți din domeniul TIC (tehnologia informației și comunicațiilor) și STIM (știință, tehnologie, inginerie și matematică) în EFP și în învățământul terțiar. Deficitul de cadre didactice rămâne, de asemenea, critic în întreaga țară și afectează în mod disproporționat școlile cu o pondere mai mare de elevi defavorizați ([30]). Sunt necesare mai multe acțiuni pentru a stimula profesia de cadru didactic, în special prin asigurarea stabilității locului de muncă și prin asigurarea unor parcursuri profesionale atractive și diferențiate.

(39) Având în vedere legăturile strânse dintre economiile statelor membre din zona euro și contribuția lor colectivă la funcționarea uniunii economice și monetare, în 2025 Consiliul a recomandat statelor membre din zona euro să ia măsuri, inclusiv prin intermediul planurilor lor de redresare și reziliență, pentru a pune în aplicare Recomandarea din 2025 privind politica economică a zonei euro. Pentru Belgia, recomandările 2, 3, 4 și 5 contribuie la punerea în aplicare a primei recomandări pentru zona euro privind competitivitatea, în timp ce recomandările 4 și 5 contribuie la punerea în aplicare a celei de a doua recomandări pentru zona euro privind reziliența, iar recomandarea 1 contribuie la punerea în aplicare a celei de a treia recomandări pentru zona euro privind stabilitatea macroeconomică și financiară prevăzută în recomandarea din 2025.

RECOMANDĂ ca, în 2025 și în 2026, Belgia să întreprindă acțiuni astfel încât:

1. Să consolideze cheltuielile totale pentru apărare, securitate și gradul de pregătire, asigurând totodată sustenabilitatea datoriei, în conformitate cu concluziile Consiliului European din 6 martie 2025. Să respecte ratele maxime de creștere a cheltuielilor nete recomandate de Consiliu la 20 iunie 2025 cu scopul de a pune capăt situației de deficit excesiv, utilizând în același timp marja permisă prin clauza derogatorie națională pentru cheltuielile crescute din domeniul apărării. Să pună în aplicare setul de reforme și investiții care justifică prelungirea perioadei de ajustare, în conformitate cu recomandarea Consiliului din 20 iunie 2025. Să eficientizeze din punctul de vedere al costurilor sistemul de îngrijire pe termen lung, menținând în același timp accesul la îngrijire și servicii conexe la prețuri rezonabile.

2. Având în vedere termenele aplicabile pentru finalizarea la timp a reformelor și a investițiilor în conformitate cu Regulamentul (UE) 2021/241, să asigure implementarea efectivă a planului de redresare și reziliență, inclusiv a capitolului privind REPowerEU. Să accelereze punerea în aplicare a programelor politicii de coeziune (FEDR, FTJ și FSE +), fructificând, în măsura posibilului, oportunitățile oferite de evaluarea la jumătatea perioadei. Să utilizeze în mod optim instrumentele UE, inclusiv oportunitățile oferite de programul InvestEU și de platforma „Tehnologii strategice pentru Europa”, pentru a îmbunătăți competitivitatea.

3. Să simplifice reglementarea, să îmbunătățească instrumentele de reglementare, să reducă sarcina administrativă și să elimine barierele din calea comerțului și a concurenței, în special în sectorul serviciilor și în profesiile reglementate, pentru a îmbunătăți mediul de afaceri și dinamica întreprinderilor. Să intensifice diseminarea inovării prin direcționarea sprijinului financiar public pentru cercetare și dezvoltare către întreprinderile cu cel mai mare potențial de creștere. În același context, să promoveze mobilitatea profesională a lucrătorilor.

4. Să reducă dependența generală de combustibilii fosili, inclusiv prin intensificarea îmbunătățirilor în materie de eficiență energetică și prin reducerea utilizării combustibililor fosili în clădiri, precum și prin stimularea în continuare a industriei în vederea decarbonizării. Să ofere stimulente și să elimine obstacolele pentru a crește utilizarea mijloacelor publice de transport, a mijloacelor de transport cu emisii scăzute și a formelor de mobilitate activă, crescând totodată oferta în acest domeniu. Să accelereze implementarea energiei din surse regenerabile și să modernizeze infrastructura de rețea prin simplificarea în continuare a procedurilor de autorizare, prin adoptarea unor cadre juridice care să stimuleze investițiile în instalațiile de energie din surse regenerabile și prin facilitarea partajării energiei. Să ia măsuri specifice în vederea eliminării treptate a subvențiilor pentru combustibilii fosili, mai ales în sectorul transporturilor și în cel al încălzirii, inclusiv prin transferarea accizelor de la energie electrică la combustibilii fosili. Să ia măsuri suplimentare privind agricultura durabilă prin îmbunătățirea calității apei și prin reducerea pierderilor de nutrienți.

([29]) Programul OCDE din 2022 privind evaluarea internațională a elevilor.
([30]) Gambi, L., &D'De Witte, K. (2023), *The uphill battle: the amplifying effects of negative trends in test scores, COVID-19 school closures and teacher shortages, FEB Research Report Department of Economics.*

5. Să abordeze deficitul de forță de muncă și neconcordanța între cererea și oferta de competențe, inclusiv pentru tranziția verde și pentru cea digitală. Să consolideze eficacitatea politicilor active în domeniul pieței forței de muncă și direcționarea acestora pentru a integra în continuare pe piața forței de muncă grupurile defavorizate, în special persoanele cu un nivel scăzut de educație, lucrătorii în vârstă, persoanele care provin dintr-un context de migrație și persoanele cu handicap. Să îmbunătățească performanța și echitatea sistemelor de educație și formare și să sporească relevanța acestora pentru piața forței de muncă, în special în domeniile TIC și STIM. Să continue reformele pentru consolidarea profesiei de cadru didactic prin dezvoltarea unor parcursuri profesionale mai flexibile și mai atractive și prin dezvoltarea posibilităților de formare a cadrelor didactice.

Adoptată la Bruxelles, 8 iulie 2025.

Pentru Consiliu

Președintele

S. LOSE